

[Chr. Rasmussen.]

hvis hovedmænd i de fleste tilfælde er fremragende advokater.

Jeg står her med papirerne på sådanne to ejendomshandler. Det drejer sig om to små statshusmandsbrug en snes kilometer vest for København. Det ene er på 5,5 ha, og prisen er 634.374 kr. Halvdelen udbetales kontant, mens halvdelen afgøres ved pantebrev. Den anden ejendom er på 4,9 ha, og prisen er 570.929 kr. Også i dette tilfælde udbetales halvdelen. Men oven på disse priser kommer i begge tilfælde, at køberne overtager jordrenteforpligtelsen uden afkorting i de nævnte købesummer. Den nuværende værdi, hvoraf jordrente svares, er henholdsvis 21.600 kr. og 18.600 kr. Købet på denne måde er formentlig sket ud fra den vurdering, at samfundet delvis skal forære selskabet sin prioritet i denne jord. Jeg håber ikke, at det går sådan. Disse ejendomme står ikke umiddelbart foran udstykning. Det er et led i handelen, at sælgerne forpagter ejendommene til udgangen af 1974 til — det skal indrømmes — en rimelig forpagtningsafgift, set med landbrugsejne.

Nu vil man vel spørge: hvem er køberne? Og jeg må svare: jeg ved det ikke. Det er et såkaldt ejendomsaktieselskab, der er startet i sommeren 1964, og som allerede har købt et par gårde ude i området til flere millioner kroner. Og hvad ejer da dette aktieselskab? Ja, jeg kender naturligvis kun aktiekapitalen. Den er den svimlende sum af siger og skriver 10.000 kr. Jeg nærer selvfølgelig ikke den fjerneste tvivl om, at der står stærke pengemænd bagved, men jeg tillader mig at spørge: hvor bliver rentetabet placeret på de årlige regnskaber? Bliver det fratrukket i anden privat indtægt? Kapitalen kan jo intet som helst dække, ikke engang omkostningerne ved de pågældende handler. Vi har adskillige af den slags selskaber her i landet. Jeg har længe haft opmærksomheden henvendt på dem. Jeg tvivler imidlertid ikke om, at disse selskaber, hvoraf de fleste som

allerede nævnt har fremragende advokater i spidsen, er stiftet inden for lovens rammer, men det er så et spørgsmål, om vi ikke her i folketinget skal se på, om loven er rigtig.

Hvad specielt handelen med de to ejendomme, jeg lige har nævnt, angår, er det et åbent spørgsmål, om den skal gå igennem eller ej. Der kan jo ikke være nogen tvivl om, at de to husmænd i øjeblikket glæder sig over en god handel, men om den er helt så god, som de tror, er et andet spørgsmål. Køberne kan nemlig prioritere ejendommene foran sælgerprioriteten og anvende provenuet enten til afdrag på sælgerprioriteten eller til afvikling af jordrenten.

Nu ville jeg i alt fald finde det helt rimeligt, om jordrenteværdien ved en kommende vurdering ville stige til omkring 400.000 kr. pr. ejendom; det måtte være et rimeligt samfundskrav. Men det, der har forbindelse med det lovforslag, vi her behandler, er, hvordan disse selskabers skattemæssige forhold ordnes. Personlig nærer jeg ikke gnist af tvivl om, at de øvrige skatteydere i dette land må bære en betydelig del af den udgift, der er forbundet med disse spekulationer, ud over, at man gør byggegrundene meget dyre og i særdeles høj grad belaster hele vort lånemarked.

Både jeg og mit parti vil være interesseret i i et udvalg at få en grundig undersøgelse af hele forholdet omkring spekulationen i vore landbrugsejendomme.

Peter Larsen: Begge de forslag, som vi her behandler, griber i høj grad ind i hinanden og trækker derved også en række andre problemer med, som det kunne være fristende at gå ind på. Det skal jeg dog afstå fra. Jeg skal i overvejende grad beskæftige mig alene med de økonomiske og struktur-mæssige problemer, hvorefter min partifælle, det ærede medlem hr. Foged, mere vil gå ind på de skattepolitiske betragtninger.

Man kunne jo indledningsvis sige, at de forhold, som forslagene tilsigter at tage op, i udstrakt grad ligger til behandling i land-